

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidí-
jak küldendők.
Kéziratok nem adóznak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnapon is 1

Munkaerők felhasználása.

A java munkaerők édes hazánk védelmére hadbevonultak. Lövészárkokban, ejjel-nappal a szabad ég alatt, életüket is feláldozva s az ellenség gyilkos tüzeinek kitéve töltik idejüket.

E munkaerők pótlása nemzeti létünknek egyik legfontosabb feladata. Földjeink, szőlőink, gyümölcsöseink nem heverhetnek gazdátlanul. Azokat művelni, termésüket betakarítani fontos kötelességünk, mert máskülönben nemcsak katonáinknak, hanem az itthonmaradottaknak sem lesz betevő falatjuk.

A kormány minden tőle telhető elkövet arra nézve, hogy a mezőgazdasági munkálatok fennakadást ne szenvedjenek.

A vetőmagszükségletekről a vármegyék gondoskodnak s munkaerőről is lesz gondoskodás, mert máskülönben a szántás-vetés, egyéb munkálat, majd a termények betakarítása csődot mondana.

Eme gondoskodás két irányban történik. Az egyik az, hogy ha a munkásnap vonakodik munkába állni, a hatóságoknak jogukban áll az összes gazdasági munkákat közmunkába kivetni. A másik gondoskodás pedig abban áll, hogy a hadvezetőség azokat a belterületen levő, tartalekban aló és lábadozó katonákat, kik mezőgaz-

dasággal foglalkoznak, amennyiben az a katonai érdekekkel összefügg, rövid időre, legtöbb 14 napra szabadságolja s a szabadságolt nemesek ingyen utaztat, hanem a szabadságidőre megkapja összes járulékát s hozzátartozóinak is kiszolgáltatják a hadi segélyt.

Amennyiben a mezőgazdasági munkát közmunkába vetik ki, a napibéreket is a hatóság állapítja meg.

Ez az előzetes intézkedés azonban nem azt jelenti, hogy annak végrehajtására feltétlenül szükség is lesz, mert reméljük, hogy a hamarosan kezdődő tavaszi munkákra önkéntesen is akad elegendő vállalkozó. Ez az intézkedés inkább arra való, hogy az esetleg beálló nehézségeknél azonnal rendet lehessen teremteni.

Az ország egyik-másik részén megtörtént, hogy olyanok, kik eddig napszámos vagy aratómunkát vállaltak, most vonakodnak munkába állni, mert valamely hadbevonult családtagjuk révén az állampénztárból olyan bőséges pénzsegélyt kapnak, hogy abból dolog nélkül is szépen megélhetnek.

Eme visszaélés megtorlására fog szolgálni a kormánynak az intézkedése, hogy az állampénz elvonható azoktól, akik ép és egészséges testalkattal bírnak s illő napibéretért sem hajlandók munkába

állni. Ez a rendelkezés nemcsak a férfi, hanem a nőmunkásokra is vonatkozik.

Városunk előjárósága ez nélkül még arra is figyelmezteti a cselédeket és mezei munkásokat, hogy folyó évi március 31-ig iparkodjanak elszegődni, aratásra vagy egyéb gazdasági és szőlőmunkára szerződést kötni, mert folyó évi április 1-től 10-ig nev, kor és lakhely szerint össze fognak iratni mindazok a gazdasági cselédek és munkások, akik a más évben szokott munkára még nem vállalkoztak, túlzott követelésekkel lépnek fel vagy az elvállalt munkát nem teljesítik s az ilyenek első sorban fognak hadiszolgáltatásra és közmunkára kirendeltetni.

Erős a reményünk, hogy városunk okos és józan népe belátja, hogy a mostani háboruban nemcsak a fegyveres katonák harcolnak, de küzdenek a kiéhezetés ellen az itthonmaradottak is, a termelők és logyaszítók egyaránt, amely küzdelemből egyformán kiveszik részüket az ifjak, aggak és nők.

Hogy győzelmünk biztos legyen, művelni kell a földet, szervezni a gazdasági munkát, helyesen beosztani az emberi és állati fogyasztást s egyiknek a másikat kell kiegészíteni.

S ha ezekben pontosan járunk el s a szükséges intézkedések a

TÁRIKZÁ

Mádika menyasszony.

(IV. Folytatás.)

Az egyik lesegítette a papát, a másik az utazó bőrdöndüket kapta le a kocsiól, végre a legkellemesebb küsejű frakkos ur az én segítségemre sietett.

Könnyű táncpésséssel lejtettem be a szállodába, a hol a »Lift« főszeállított bennünket a harmadik emeletre, nem azért, hogy olcsóbb, hanem jobb a levegő, meg tudja bácsi, hogy a papa mindig fölfelé szokott törekedni.

Itt volt ám csak szép, különösen az én szobám volt izélesen berendezve. Volt benne nagy, nagy tükrök, meg még egy kisebb, az ablakon függött pedig a legkisebb egyik szebben mutatott, mint a ma-

sik. Hat még a kilátás. E öttem a zájós kerepesi-ú, balra tekintve a budai hegyek, az aszfalton pedig nemzeti tragikák és népcsalogányok sietnek papírtekericsákkal, hogy el ne késsenek a próbaról.

Láttam mindent, ami szép. Először is a papuska a muzeumba vitt, ott megnéztük a régiségeket, de azt már nem mondhatom, hogy ezek nagyon tetszettek, én inkább az újdonságokat szeretem. Aztán elvezetett a papuska az állatkertbe, ez már nagyon kedves volt, különösen a majmok. Kik között egy tucat sóskiflit kiosztottam. Jaj de kedvesek is voltak. Legjobban haragudtam az elefántra, aki a kalapomat lelökte az ormányával a fejemről, úgy, hogy a rózsák rajta mind sárosak lettek. Este megnéztük a vígszínházban »Tribyt«, mi miatt egész éjjel nem tudtam aludni, úgy féltem »Svengalitol.« Brr, de csunya is volt. Legboldogobbnak éreztem magam odahaza a botelben, midőn a »Jean« szol-

gált ki bennünket. Igen csinos fiú volt, mondhatnám nagyon is szép; már úgy megszokták őt a szemem, hogy szinte hiányzott, ha nem láttam, mert ő is nagy figyelmet tanúsított irántam.

Egy napon bekopogtatott a szobámon s a legnagyobb gráciával átnyujtotta a »Fiegender Blätter«-t, hogy ne unatkozzam, míg a papa hazajön, ki protekcióért szaladgált a miniszteriumba, de ezt csak discretióra mondom a bacsinak. Én igen kedvesen fogadtam a lapot s társalgásba elegyedtem Jeannel. Olyan szellemes volt, hogy nem is gondolja s én igen jól éreztem magam. Egyszer azonban leterdelt előttem s bevallotta, hogy én nagyon tetszem neki. Roppant megijedtem s könnyörödni kezdtem neki, hogy keljen föl, mert félek, hogy a papuska betoppan. De ő nem volt ám olyan ijedős, mentül jobban remegtem, annál szebbeket mondott, míg én sírni kezdtem s erre jobbnak látta

maguk idejében történnék, akkor nem kell félnünk az ellenség rosszakaratu támadásától, azok önmaguktól összeomlanak.

Használjuk tehát fel okosan a munkaerőket. Ifjú és öreg, férfi és nő végezze el lelkiismeretesen azt a munkát, amit elvégezhet, mert a mostani nehéz időkben mindenkinek tisztában kell lenni azzal, hogy mivel tartozik önmagának, családjának és hazájának.

Csakis így remélhetünk a jobb jövőben és mindennemű fegyvereink győzelmében s csak így fog boldogulni a nemzet és virulni a hon. tk.

Katonák szabadságolása mezőgazdasági munkára. A honvédelmi miniszter urnak egy igen fontos rendelete jelent most meg, a melyben arról intézkedik hogy — tekintettel a mezőgazdasági munkák elvégzésének nagy jelentőségére — a még nem a harcban szolgáló legénység abban a mértékben, amint azt a hadsereg részére szükséges pótlások és az újabban bevonult legénység kiképzése megengedi, a tavaszi vetési és szőlőművelési munkálatokra szabadságozható s a községeknek, föld- és szőlőbirtokosoknak rendelkezésére bocsátható.

A szabadságidő tizenhárom napig tarthat csak. — Senki más nem kérheti a szabadságot, csak előszóval az illető katonának saját maga az ő felettes katonai parancsnokságánál Eziránt tehát kérvényezni sehol sem lehet. Miután utolsó pillanatban vehetünk csak tudomást erről a rendeletről, lapunk legközelebbi számában fogjuk részletesen tájékoztatni a szabadságolásról olvasóinkat.

Még csak annyit jegyzünk meg, hogy a szabadságolások már megkezdődtek.

UJDONSÁGOK.

Trónörökösünk a harctéren Károly Ferenc József trónörökös, ki azért utazott vissza a harctérről, hogy a harctér helyzetéről a királynak jelentést tegyen, újból visszautazott a harcterre.

Harctéri hősök emléke. A háborúval kapcsolatos mozgalmak között kétség-telenül egyik legnépszerűbb lesz az, amelyet a Hadsegélyző Hivatal kezdeményezett azzal

eltávozni. Mikor kiment, végtelenül sajnálta, hogy olyan hideg voltam iránta, hisz nekem is nagyon tetszett. Csakhogy ez mégis messzalence lett volna, pedig én már mennyasszony vagyok — nemde szerkesztő ur, lyesmire nem szabad már nekem gondolnom?

Midőn a papuska haza jött, igen rossz kedvű volt, bizonyosan nem ígértek meg neki valamit s rögtön az utazáshoz készültünk. Ekkor következett a legnehezebb pillanat, t. i. a papuska az én kezembe adta a borralvalókat, hogy a személyzetnek kiosszam. A Jean részére, aki legtöbbet foglalkozott velünk, egy ezüst forintot adott. Ez igen rossz esett. Csak nem adhatok alamizsnát annak, akinek tetszem s aki nekem szerelmet vallott. Gondolkoztam sokáig, még az örök angya kamat is segítségül hívtam, hogy mevető legyek. Egyszerre tamadt egy jó gondolatom. Midőn a többi a borralvalóját megkapta, odaléptem a Jeanhoz s a kezemet nyújtottam neki e szavakkal:

a kegyeletes és amellet hadtörténelmi és hazafias szempontból is rendkívüli fontosságú céllal, hogy a harctéren hős halált halt magyar katonák emléke az utókor, az eikövetkezendő nemzedékek számára méltó módon megörökíttessék. A Hadsegélyző Hivatal vezetése alatt ebből a célból bizottság létesült »Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság« címen, amelynek elnökei Kirchner Herman cs. és kir. altábornagy, a Hadsegélyző Hivatal vezetője és dr. Lukács György országgyűlési képviselő. Ez a bizottság igen szerencsés gondolattal akarja megvalósítani nemes célját és pedig felhívást intéz az egész ország közönségéhez, hivatalos hatóságokhoz ép úgy, mint magánosokhoz, hogy minden adaiott, amely harctéren esett hőseink halála körülményeire és a harctéren tanult hős cselekedeteikre vonatkozik, épígy az elesett hősöknek rendelkezésére álló arcképeit küldjék be a bizottságnak. Az ilyenformán összegyűlt adathalmazt a bizottság hivatalosan hitelesíteni igyekszik s rendszerbe foglalva, mint a mai háború emberi okmánytarát a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja. Ez a nemes mozgalom, amely a komoly hadtörténelmi számára is kétségtelenül nagy értékű becses adatokat fog eredményezni, de másrészt a jövő nemzedékek számára a hős cselekedetek ezreit fogja nemes példázatok gyanánt megörökíteni, hivatva van arra, hogy lelkes visszhangra leljen az egész országban főként azokban a hajlékokban, ahol ma aggodó szeretettel figyelik a harctéren küzdő családtagok sorsát és gyászolják a hős halottakat. A »Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság« lapunk útján is felhívja az ország közönségét, az érdekelt családokat és testületeket, hogy az adatokat az elesett hősök fényképeivel együtt címére (IV., Hajó utca 16. Budapest) sürgősen küldjék be.

Új rendelet a gabona bejelentésről. A hivatalos lapban legközelebb új rendelet jelenik meg a gabona készletek bejelentésére vonatkozólag. Negyvennyolc óra alatt mindenki tartozik bejelenteni a gabona készletét, mert aki azt nem teszi 2 hónapra terjedő fűházzal és 600 korona pénzbüntetéssel súlytatik. A pénzügyőrség tehatalmazást kapott a határidő elteltével, hogy nyomozza ki az elrejtett gabona készleteket és kárpótás nélkül kobozza el.

A gőzgéphezeli és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 11-ik napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvár-utca 4. szám) beküldendők.

Orosz ezredes a magyar katonáról. Iván Kosin orosz ezredes fogságunkba került, aki a magyar katonáról így nyilatkozott:

— Isten vele, én már elmegyek, — a forintot pedig a zsebembe dugtam, azonban a papának egy szót sem mertem szólni, de nem is tudtam volna, úgy szorongatta valami a szívemet.

Lássá édes bácsi, ilyen vagyok én, nem mertem a Jeant a borralvalóval megsértetni, a forint pedig, amit elutalajdonítottam, olyan lelki furdalásokat okozott, hogy már nem bírtam viselni s tegnap a »Reich«-féle cukrászdában elfagyaltottam. De kérem, ne mondja meg a papának meg Oszkárnak, mert úgy sem hinnék el.

Az édes szerkesztő urtól pedig bucsút veszek azon fogadással, hogy ezentúl sokkal kemolyabban fogom viselni magamat, de ha véletlenül valami mégis előfordul »Poste restante« tudatni fogom.

Addig maradok a szerkesztő urat folyton zaklató

Mádka

„A magyar katonát előtt le kell emelni a kalapot. Az önfeláldozásukat nálunk példaképpen emlegetik, a vakmerőségüket csodáljuk, a kitartásukat nem értjük.”

Tapasztaltatott, hogy idegen kereskedők jelennek meg városunkban és egyes élelmiszereket az itteni kereskedőktől magas áronon összevásárolnak s azt városunkból elszállítják s ezzel az élelmiszerek árát mesterségesen megdrágítják. Felhívatik a lakosság, hogy ha tudomást szerzily kereskedők érkezéséről, tegyen jelentést azonnal a rendőrségnél, aki az illető kereskedőt illetőségi helyére fogja toloncolni és érzékeny pénzbírsággal fogja sújtani úgy az eladót, mint a vevőt.

Bitangóságban. Lörincz Sándor gáteri lakos tanyáján 10 dara hasas öreg birka van bitangóságban. Balfüle jegyes. Igazolt tulajdonosa a helyszínen átveheti.

Tolvaj cigányleányok. A rendőrség a napokban két cigányleányt tetten ért amint az utcán csirkéket fogdostak össze. Igen valószínű, hogy a leányok régebbi idő óta folytatják cselekményüket, felhívatik a károsultak, hogy a rendőrségnél tegyenek jelentést.

Katona özökevény. K. Gy. megunta már az örökös galíciai életet és a lövészároknál egy kissé kellemesebbnek találta az itthoni életet s azért egy szép napon kerekelt oldott s itthon édes atyja tanyáján bujdosott. A csendőrség tudomást szerezvén a dologról, az illetőt letartóztatta és az illetékes katonai hatóságnak átadta.

STECKENPFERD

LILJOMTEJSZAPPAN

utólérhetetlen hatású szelők eltávolítására és nélkülözhetetlen szerarc és bőrápolásra, mit számtalan émsmerőveléll bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszerek és todrasz üzletekben 80 fillért kapható. Szintén paratlan hatású női kezapolás is Bergmann „Manera” krémje, mely dobozban 70 fillért mindenütt kapható.

von. Bergmann & Co. Teschen a. E.

Magyar Király Szálloda Csongrád.

Elsőrendű kávéház.

Kitünő étterem

és sörcsarnok.

Számos látogatást kér **Halász Daniel vendéglős**

Hivatalos városi hirdetések.

A háborús viszonyok folytá rendkívüli megpróbáltatásoknak kitett ország gazdasági érdeke megkívánja, hogy az itthon maradt lakosság munkaképet része fokozottabb erővel vegye ki részét a gazdasági munkából is.

Ezen munkálatok zavartalan menetét kívánván biztosítani, a községi előjáróság fogja a munkát közvetíteni.

Felnyom tehát azokat, akiknek munkaerőre van, vagy lesz szükségük, hogy a szükséges munkások nemét, számát és a végzendő munkát f. hó 31-ig az előjáróságnak jelentsek be, annál is inkább, mert akik a bejelentést elmulasztják nem részesíttetnek hatósági támogatásban.

A szükséges munkásokat a rendes napszámber mellett az előjáróság fogja kiutalni, aki ezen kirendelésnek nem engedelmessékedik, azt közérőként, ingyenes dologra fogom kirendelni, az állam által segélyezettnek segélyt pedig be fogom szüntetni, ezzel ellentétben a munkát teljesítő a rendes napszám mellett segélyüket is megkapják.

Felki rendeltetéses munkások azokra nézve is, akiknek igaerejük is van, amely szintén közérőként fog kirendeltetni, ha a község felhívására munkába nem állítatik. A tavaszi munkák most veszik kez-

delüket, türethetetlen volna, hogy azok ne vegyék ki abból részüket, akik itthon élvezik a teljes élet- és vagyon-biztonságot.

A saját érdekében is figyelmeztetek tehát mindenkit, hogy fent elősorolt kötelességeit lelkiismeretesen teljesítse, mert a hatóság a muladékosokkal szemben a legnagyobb szigorral fog eljárni.

Csongrád, 1915. március 15.

FEKETE, főszolgabíró.

Folyó hó 13-án megállapított veszteségi esetből kifolyólag a járási főszolgabíró ur 26914. számú határozatával 40 napi ebzarlatot rendelt el.

Ennélfogva felhívatik a lakosság, hogy úgy a kül mint a belterületen az összes kutyák folyó évi április hó 14-éig eljé és nappal állandóan megkötve tartassanak, mert ezen idő alatt a szabadon maradt kutyák kártanak, tulajdonosai pedig megbüntetést vegett a járási főszolgabíró urhoz feljelenteinek.

Egyben figyelmeztetik a lakosság, hogy mindazok; akiknél a kóbor veszett eb akar embert, akár bármiféle állatot meg mart volna, a saját érdekükben is haladéktalanul jelentsek be az előjáróságnál, hogy az a szükséges intézkedéseket megtehesse. Az ilyen esetek be nem jelentése szintén büntetendő.

Csongrád, 1915. március 15.

Előjáróság.

Magyar királyi belügyminiszter. — Szám: 31002/1915. III. Tárty: A Magyar királyi ministerium 649/1915. M. E. számú rendeletének életbeléptetése. — A vármegye közönségének. — Szentés.

A magyar királyi ministerium 761. 1915. M. E. számú rendelete által reám ruhazott felhatalmazás alapján, a ministeriumnak a buza és rozsliszt kimélése tárgyában 649/1915. M. E. szám alatt kiadott és a Belügyi Közlöny folyó évi február hó 17-én megjelent számában közzétett rendeletét a törvényhatóság egész területére — tekintettel arra, hogy a kellő mennyiségű tengeri lisztből való gondoskodás már lehetővé vált — folyó évi március hó 20-án kezdődő hatállyal életbeléptetem.

Felhívom a város, vármegye közönségét, hogy ennek törvényhatósága területén való, haladéktalan közzététel iránt azonnal intézkedjék és a rendelet közérdekű és hízelős célzatának megvalósulása érdekében minden lehetőt tegyen.

Csongrád, 1915. március 18.

Előjáróság.

Csongrád község előjáróságától.

2285—1915, szám.

Hirdetmény.

A m. kir. ministerium 800/1915 számú rendelete folytán a készbőr valamint a cserzőanyagok és nyers bőrkészletek kötelező bejelentése eirendeltetvén az összeírás foganatosításához szükséges bejelentési lapok a főszolgabírói hivatalnál, valamint a községi előjáróságnál a készlet tulajdonosok által átvehetők.

Az összeírás tárgyat képezik nyers bőrok és pedig marhabőrok, lóbbőrok, kipszek, vadbőrok, bivalybőrok, pitlingek és borjubőrok, készbőrok és pedig talpbőrok, talpbeiesbőrok, felsőbőrok (juhbbőrok, shevreau és shevrett bőrok kivételével) hasítékok, szijgyártó, nyerges ipari és gépszijbőrok. — Cserzőanyagok és cserzőanyag kivonatok, végül a legyas.

A bejelentési kötelezettség nem terjed ki azokra a készletekre, melyek nem haladják meg a következő mennyiségeket: nyers marha, ló és bivalybőroknél, kipszeknél és pitlingeknél 10 darabot, borjubőroknél 25 darabot, talpbőroknél 100 kgr.-ot felső és egyéb bőroknél 50 kilogramot, ásványi cserzésű felsőbőroknél 1 tucatot, cserzőanyagoknál és cserzőanyag kivonatoknál fajtanként 100 kgr.-ot.

Akik bejelentési lapokat kaptak, vagy az említett hatóságoknál szereznek, kötelesek azokat 3 napon belül a községi előjáróságnál beszoigáltatni. A bejelentő lapok a postán is beküldhetők a főszolgabírói hivatalhoz.

A bejelentő lapok két példányban állítandók ki.

Csongrád, 1915. március 18.

Előjáróság.

Orvosok

ajánlják, mert a legjobb szer köhögés ellen

K A I Z E R-téle
Mell Karamellák
a 3 hársfával

Milliók
használják

KÖHÖGÉS

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcsös és szamárköhögés ellen

6100 bizonyítvány orvosok és magánosoktól kezeskedik a biztos eredményt.

Nagyon kellemes étvágygerjesztő és jó izü cukorka.

Csomagja 20—40 fillér. Dobozba 60 fillér. kapható:

Welsz Béla és Barna Henrik gyógyszerészeknél Csongrádon és minden gyógyszerertárban.

E lap kiadóhivatalában egy ügyes fiú TANULÓNAK fizetéssel felvétetik.

Könyvek kötése gyorsan és legolcsóbban!

„Olcsó-“ és „Magyar Könyvtár“ sorozat.

Bel- és külföldi folyóiratok és divatlapok előfizetése.

Képeslevelezőlapok nagy választéka;

Levélpapírok különféle színes kivitelben

WEISZ MÁRK

könyv- és papírkereskedésében, Csongrádon Kossuth-tér, takarékpénztári épület.

Izléses kivitelű NYOMTATVÁNYOK
 olcsó áron készülnek e lap nyom-
 dájában névjegyeiktől a legnagyobb
 és legmodernebb munkákig.

Gyors, pontos szállítás!

KÖNYVNYOMDÁMBAN ■ készülnek:
 névjegyek, röpiratok, falragaszok,
 cégnyomásu levélpapírok, boríté-
 kok, táblázatok, takarékpénztári
 zárszámadések, mindenféle ügyvédi
 nyomtatványok. Gyászjelentések
 a legrövidebb idő alatt készülnek!!!